

Α.Π. 64243

Αθήνα 27 Φεβρουαρίου 2019

Προς:

- Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
- Υπουργό, κο Γιώργο Σταθάκη
Μεσογείων 119, 11526 Αθήνα
- Γενική Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού & Αστικού Περιβάλλοντος, κα Ειρήνη Κλαμπτασέα
Αμαλιάδος 17, 11523 Αθήνα
- Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών
Υπουργό, κο Χρήστο Σπίρτζη
Αναστάσεως 2 & Τσιγάντε, 10191 Παπάγου
- Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού
Υπουργό, κα Μυρσίνη Ζορμπά
Μπουμπουλίνας 20-22, 10682 Αθήνα
- Προέδρους Σχολών & Τμημάτων Αρχιτεκτόνων της χώρας
- Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας
Πρόεδρο, κο Γιώργο Στασινό
Νίκης 4, 105 63 Αθήνα

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΣΑΔΑΣ – ΠΕΑ για τη διάκριση Ερευνητικού και Μελετητικού Έργου

Πολλές περιπτώσεις ερευνητικών έργων που δημοσιοποιούνται τον τελευταίο καιρό, δημιουργούν εύλογες διαμαρτυρίες συναδέλφων.

Ο ΣΑΔΑΣ – Πανελλήνια Ένωση Αρχιτεκτόνων θεωρεί ότι οφείλει να επικαιροποιήσει την ενημέρωση των μελών του (ερευνητών και μελετητών), σε σχέση με την άποψή του που αφορά στη διάκριση μεταξύ ερευνητικού και μελετητικού έργου.

Πολύ συχνά τα όρια αυτά είναι δυσδιάκριτα, επιτάσσοντας την ανάγκη σχετικής αναφοράς κριτηρίων, στη βάση των οποίων μπορεί η διάκριση αυτή να τεκμηριώνεται.

Γενικά, η έρευνα διακρίνεται σε βασική και εφαρμοσμένη. Η βασική αφορά στην παραγωγή νέας γνώσης χωρίς να στοχεύει στην επίλυση συγκεκριμένου προβλήματος, ενώ η εφαρμοσμένη αφορά στην εφαρμογή της παραχθείσας και υπάρχουσας βασικής έρευνας σε συγκεκριμένο πρόβλημα. Αυτή η εφαρμογή δεν είναι απλή, ώστε να μπορεί να ταυτίζεται με την **παροχή υπηρεσιών**, αλλά περιλαμβάνει προσαρμογή των αποτελεσμάτων της βασικής έρευνας σε συγκεκριμένο πρόβλημα με πιλοτικό χαρακτήρα, με στόχο να **δίνεται η δυνατότητα γενίκευσης της πιλοτικής εφαρμογής σε ανάλογες περιπτώσεις**. Επομένως, ένα ερευνητικό έργο οφείλει να προδιαγράφει τις δυνατότητες γενίκευσης της μεθοδολογίας που αναπτύσσει και να μην περιορίζεται, είτε χωρικά, είτε από πλευράς περιεχομένου. Η πιλοτική του λειτουργία ως εφαρμογή βασικής έρευνας θα πρέπει να τεκμαίρεται από τον τίτλο, τα περιεχόμενα και τη μεθοδολογία του ερευνητικού έργου.

Στον αντίποδα, η **ύπαρξη προδιαγραφών μελέτης** για το κύριο αντικείμενο που πραγματεύεται ένα ερευνητικό έργο και η **δυνατότητα άμεσης θεσμοθέτησης ή και εκτέλεσης των αποτελεσμάτων του, συνιστά μελέτη και όχι ερευνητικό έργο.**

Επομένως, ένα ερευνητικό έργο μπορεί να αποτελεί προεργασία/υπόβαθρο μιας μελέτης, ορίζοντας την αναλυτική της προσέγγιση ή, διαφορετικά, θέτοντας το πλαίσιο για την εκπόνησή της. Οφείλει λοιπόν το ερευνητικό έργο να προδιαγράφει τη συνέχεια σε μελέτες που θα αποδώσουν θεσμικές ρυθμίσεις και όχι αυτό το ίδιο να καταλήγει σε θεσμικές ρυθμίσεις.

Ερευνητικό έργο θεωρείται μια εργασία που **δεν είναι συνήθης για τα επαγγελματικά δεδομένα**, απαιτεί εξειδικευμένη ή/και διεπιστημονική προσέγγιση, ή/και ειδική υποδομή και εξοπλισμό – που δεν υπάρχει στον συνήθη επαγγελματικό χώρο του ιδιωτικού τομέα.

Ο στόχος της **παραγωγής γνώσης και καινοτομίας και της διάχυσής της στην επιστημονική κοινότητα και την κοινωνία** οφείλει να υπηρετείται από κάθε ερευνητικό έργο, τόσο μέσω της **διεπιστημονικής σύνθεσης των ομάδων εκπόνησής** του όσο και μέσω της **συμμετοχής μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας ποικίλων ιδιοτήτων** (μέλη ΔΕΠ, υποψήφιοι διδάκτορες, μεταδιδάκτορες, κλπ).

Ο κύριος λόγος της ανάγκης διάκρισης ερευνητικού και μελετητικού έργου σχετίζεται άμεσα με την ανάγκη ανάσχεσης ενός **εξ ορισμού αθέμιτου ανταγωνισμού** καθώς τα μέλη ΔΕΠ, λόγω κύρους προερχόμενου από την ακαδημαϊκή τους ιδιότητα, έχουν τη δυνατότητα χωρίς τη δοκιμασία ενός ανοιχτού διαγωνισμού να εκπονήσουν με χαμηλότερο κόστος (λόγω εξασφάλισης της δημόσιας υλικοτεχνικής υποδομής και πολλές φορές με χαμηλότερα αμειβόμενα μέλη της ερευνητικής ομάδας σε σύγκριση με τα αντίστοιχα κόστη λειτουργίας γραφείων και αμοιβών ελεύθερων επαγγελματιών που επιβαρύνονται παράλληλα από το κόστος ασφάλισης) ένα έργο που, με βάση τα προαναφερόμενα κριτήρια, οφείλει να προκηρυχθεί και ανατεθεί σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία ως μελέτη. Τα μέλη ΔΕΠ θα μπορούσαν να εκπονοούν μελέτες δημοσίου **μόνο** υπό την προϋπόθεση της ισότιμης συμμετοχής τους στη βάση της δεοντολογικά ελεγχόμενης διεκδίκησής τους, αναφορικά με τους ελεύθερους επαγγελματίες και **εφόσον αυτή η απασχόληση δεν επισκιάζει τον ρόλο τους ως πανεπιστημιακών δασκάλων / λειτουργών.**

Με βάση τα προαναφερθέντα κριτήρια διάκρισης ερευνητικού και μελετητικού έργου, αλλά και τις αρχές που οφείλουν να διέπουν τη διεκδίκηση ενός έργου από την ακαδημαϊκή κοινότητα και μάλιστα σε συνθήκες κρίσης και κατ' επέκταση εξαιρετικά μειωμένου αντικειμένου εργασίας του υπόλοιπου επιστημονικού δυναμικού της χώρας – τόσο σε επίπεδο μελετών δημοσίου όσο και ιδιωτικών έργων – το εκάστοτε χαρακτηριζόμενο ως ερευνητικό έργο **οφείλει να ενσωματώνει χαρακτηριστικά έρευνας και όχι μελέτης, τόσο σε επίπεδο αντικειμένου/περιεχομένου, μεθοδολογίας και γενίκευσης, όσο και σε επίπεδο αριθμού και σύνθεσης ειδικοτήτων και ιδιοτήτων των μελών της ομάδας έργου.**

Με αφορμή πληθώρα κατά καιρούς καταγγελιών ο **ΣΑΔΑΣ – ΠΕΑ προτίθεται:**

- Με βάση τα παραπάνω σαφή όρια μεταξύ Μελέτης και Έρευνας, να προασπίσει τους όρους διασφάλισης των δικαιωμάτων αλλά και των βασικών ρόλων, τόσο του επαγγελματικού, όσο και του ακαδημαϊκού δυναμικού της χώρας, κυρίως δε, σε συνθήκες πολυεπίπεδης κρίσης.
- Να ενεργοποιήσει την καταγραφή και τον έλεγχο (προγενέστερων και προς ανάθεση) ερευνητικών έργων από **Ομάδα Εργασίας.**

- Να δημοσιοποιεί μέσω της σύνταξης σχετικών Δελτίων Τύπου όλες τις περιπτώσεις που θα προσδιοριστεί ότι βάλουν κατά της δεοντολογίας ή/και της νομιμότητας στις αναθέσεις ερευνητικών/μελετητικών έργων.
- Να ενημερώνει σχετικά τα αρμόδια για την τήρηση της επαγγελματικής δεοντολογίας όργανα του ΤΕΕ και όποιον άλλο φορέα κατά περίπτωση κριθεί αναγκαίο, προκειμένου να προασπίσει τα μέλη του από φαινόμενα αθέμιτου ανταγωνισμού.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο ΣΑΔΑΣ – ΠΕΑ
Ο Πρόεδρος

Δημήτρης Ξυνομηλάκης